

İNCİLLERE GÖRE HZ. İSA'NIN ERKEK VE KADIN ŞECERELERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Prof. Dr. Mehmet AYDIN*

Öz

Hıristiyanlıkta açıklanması zor konulardan birisi de Hz. İsa'ya isnat edilen nesep zinciridir Matta İncili'nde, Hz. İsa'nın Davud'a kadar varan bir şeceresini görmekteyiz (Matta, 1/17). Luka İncili'nde de, Meleğin, Meryem'e gelerek, "Gebe kalıp bir oğlan doğuracaksın ve adını İsa koyacaksın, o büyük olacak ona yüce Allah'ın oğlu denecek, Rab ona babası Davud'un tahtını verecek" (Luka, 1/32) dediğini okumaktayız. Burada Hıristiyan ilâhiyatının çok önemli bir paradoksunu müşahede etmekteyiz. Bir yanda, Tanrısal bir güçle hamile kalan Meryem'den doğan İsa'yı görüyoruz, diğer yandan da; Meryem'den doğan İsa'ya, babası olmadığı halde bir babalık nesebi uydurulduğunu görmekteyiz. İncillerin Hz. İsa'ya isnat ettikleri nesep gayretinin gerisinde, Hz. İsa'nın Mesihliğinin ispatı endişesi olduğu tahmin edilmektedir. Çünkü Yahudi-Hıristiyan Geleneğinde gelecek olan Mesihin, Davul soyundan gelmesi beklenmektedir. İşte bu beklenti, Hz. Meryem'den babasız doğan İsa'ya, kırk iki nesep zinciri ekleyerek, onun Mesihliğini ispat gayretine düşmektedir. Hıristiyan ilâhiyatına göre İsa'nın babası yoktur. Meryem, Melek (Cebrail'in) vasıtasıyla, Allahın kudretiyle hamile kalmış ve İsa doğmuştur. Onun doğumu ilâhi bir mucizedir. İsa'yı bir yandan Allah'ın oğlu kabul etmek, diğer yandan da ona bir babalık nesebi ilave etmek, Hıristiyan ilahiyatının çok önemli bir çıkmaz içinde bulunduğunu göstermektedir. Hıristiyanlığın bu paradokstan kurtulmasının yegâne yolu, İsa'yı Allahın bir kulu ve peygamberi kabul ederek, onun babasız ilâhi kudretle, Hz. Meryem'den doğduğunu kabullenmekle mümkündür.

Anahtar kelimeler: Meryem, Nesep, Davut, Mesih, peygamber, insan.

An Analysis of the Ancestry of Jesus According to the Gospels

Abstract

In Christianity, one of the issues that is difficult to explain is Jesus' ancestry. In Matthew, it can be observed that the family tree of Jesus goes back to David. (Matthew, 1/17) In Luke, it can be seen that the Archangel Gabriel came to Mary Magdalene and said: "You will conceive and give birth to a son, and you are to call him Jesus. He will be great and will be called the Son of the Most High. The Lord God will give him the throne of his father David". (Luke, 1/31-32) We can note here the very important paradox of Christian theology: on the one hand, we see Jesus

* Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Dinler Tarihi Anabilim Dalı, Emekli Öğretim Üyesi, mhaydin942@gmail.com

who was born of Mary, who herself became pregnant through God's will and might; on the other hand, we see that despite being born without a father, he was connected with a specific lineage. One argument for this is that the gospel tried to link Jesus to a certain lineage in order to prove that he was the long awaited Messiah. The reason for this is that in the Judeo-Christian tradition, the long awaited Messiah will be a descendant of David. To show that Jesus, who was born without a father, was indeed the Messiah, the Gospels pointed to forty-two ancestral links between Jesus and David. According to Christian theology, Jesus does not have a father. Mary had conceived due to the will and might of God through the Archangel Gabriel and thus Jesus was born. Therefore, Jesus' birth is a divine miracle. On the one hand, accepting Jesus as the son of God, and on the other hand, saying that he has an ancestry that can be traced back to David, puts Christian theology in a bind, as these ideas are mutually exclusive. The only way for Christianity to get out of this paradox is to accept Jesus as a prophet and a submissive servant of God, and that Mary gave birth to him without a father being involved as it was due to the will and might of God that he came to be.

Keywords: Mary, Ancestry, David, Messiah, Prophet, Human

Giriş

Hristiyanlığın Kutsal Kitabı olan İnciller, İsa'ya, Davut'a kadar varan beşeri bir şecere sunarlar; Hz. İsa'nın Allanın oğlu olduğunu ispatlama yolunda da Kilise Baba'ları, ciddi bir paradoksun içine girmektedirler. Aslında aynı paradoksa İnciler de düşmektedir. Nitekim Luka İncilinde Meryem'e hitaben şöyle denmektedir: **"İşte gebe kalıp bir oğlan doğuracaksın ve adını İsa koyacaksın-o-büyük olacak ona yüce Allah'ın oğlu denecek. Rab Allah ona babası Davut'un tahtını verecek"**¹. Böylece Hz. İsa, İncillerde bir yandan insani bir şecereye sahip olarak takdim edilirken; diğer yandan **"Allah'ın Oğlu"** olarak takdim edilmektedir. Meryem'den, bir erkekle ilişkiye girmeden Allah'ın hikmeti olarak doğan bir insana, bir yandan Allah'ın Oğlu olarak yaklaşılması diğer yandan da beşeri bir nesil zinciri verilmesi, Hristiyan ilahiyatının en tartışmalı konularından birisini ortaya koymaktadır. Matta İncilinde, İbrahim'den Davud'a kadar olan nesillerin **on dört nesil** olduğunu; Davud'dan Babil sürgününe kadar **on dört nesil** olduğunu, Babil sürgününden Mesihe kadar da **on dört nesil** olduğunu öğrenmekteyiz². Böylece İsa'nın doğumuna kadar geçen nesil sayısı **kırk iki** olmaktadır. İnciller, **kırk iki nesille** Hz. İsa'nın şeceresini Hz. Davud'a kadar çıkarmaktadırlar.

¹ Luka, 1/32

² Mat, 1/17

Diğer yandan, İsa'nın Kelâm olarak, Allah'ın yanında gösterilmesi, her şeyin onunla olması (Yuhanna,1/1-3), daha sonra kelâmın bedenleşerek aramızda sakin olması, O'nun izzetinin, Baba'nın biricik oğlunun izzeti olarak görülmesi³, Baba'nın İsa'da, İsa'nın da Baba'da olması, insanların da Baba'da olmaları için, İsa'yı göndermesi⁴, Yuhanna İncili'nde bildirilmektedir.

İkinci asırdan itibaren Grek Felsefesi ve Yeni Eflatuncu Felsefelerin tesiri altında Kilise Babaları, Teslis doğmasının ikinci unsuru olan oğul (İsa) üzerinde yoğunlaşmışlardır. Bu doğrultuda, İsa-Mesih'in Tanrısallığı, tabiatı, cevheri üzerinde çok ciddi tartışmalar olmuştur. Nitekim IV. Asrın başlarında Arius, İsa'nın yaratılmış olduğunu, onun ezeli olmadığını ileri sürmüştür. Arius'a göre, İsa'ya Tanrısallık sonradan verilmiştir. Arius'un bu tezi, IV. yüzyılda, Hıristiyan dünyasını karıştırmış ve İznik Konsili bunun için toplanmıştır. Hıristiyanlığın ilk genel Konsili olacak olan İznik (325) Konsilinde şu iman formülü kabul edilmiştir: **"Baba ilâhtır ve her şeyin hâkimidir. Mesih ise, Allah'ın Oğludur. Sadece Baba'dan doğmuştur. Böylece o da Baba'nın cevherinden Hak ilâhtır. Buna rağmen oğul (İsa), yaratılmış değildir. Yerde ve gökte olan bütün şeyler, oğul ile var olmuşlardır. O, biz insanların kurtuluşu için gökten inmiştir, cesetlenip insan olmuştur"**⁵. İkinci genel Konsil olan I. İstanbul Konsilinde (381) de Teslisin üç unsuru olan Baba-Oğul-Kutsal Ruhun, Baba ile aynı cevherden olduğu ve üçünün de ulûhiyette eşit olduğu kabul edilmiştir.

Havarilerin Amentüsü olarak bilinen iman esasları da şöyledir: **Her şeye kadir olan Baba Allah' a inanıyoruz. O, göklerin ve yerin yaratıcısıdır. O'nun biricik oğlu Rabbimiz İsa Mesihe iman ediyoruz. O, Ruhu'l-Kudüs tarafından gebe bırakılmış bakire Meryem'den doğmuştur. Çarmıha gerilmiş, acı çekmiş, ölmüş ve gömülmüştür. Üçüncü gün dirilmiş göğe yükselmiştir. Allah'ın sağına oturmuştur. Ölülere ve dirileri yargılamak için tekrar gelecektir.** Sonuçta, Hıristiyanlığa göre, İznik Konsilinde Baba ile aynı cevherden olduğu kabul edilen İsa, Allah cevherini taşımakta ve Allah kabul edilmektedir. 431 Efes Konsilinde de Hz. Meryem'in, İsa'nın annesi olduğunu ileri süren Nestorius aforoz edilmiş, Meryem'in Tanrı doğuran Theotokos olduğu ilân edilmiştir. Yani Meryem'den doğan çocuğun Tanrı olduğu kabul edilmiştir⁶.

Bütün bunlara rağmen İncillerde Hz. Davud'a kadar uzanan bir nesep zincirinin İsa'ya isnat edildiğini görüyoruz. Şimdi bu doğrultuda İncillerdeki İsa'nın erkek ve kadın şecerelerine bir göz atalım:

1. Hz. İsa'nın Erkek Şecereleri

³ Yuhanna, 1/14

⁴ Yuhanna, 7/21

⁵ Mehmet Aydın, Dinler Tarihine Giriş, Konya, 2011, s. 224.

⁶ G. Welter, Histoire des Sectes Chrétiennes, Paris, 1950, s. 59; F. Dvornik, Konsiller Tarihi, İznik'ten II. Vatikan'a, çev. Prof. Dr. M. Aydın, Tarih Kurumu, Ank. 1990, s. 12.

Hız. İsa'nın nesebi, Matta İncili'nin birinci Babının 1-17 cümlelerinde açık şekilde verilmektedir⁷. Yahudi bir aileden gelen Hız. İsa'nın nesebi içinde beş kadın özellikle dikkat çekmektedir. Hız. İbrahim'e ve oğlu İshak'a ve onun oğlu Yahuda'ya dayanan nesep zincirinde Yahuda'nın, **TAMAR**'dan **PERETS** ve **ZERAHİM** (ZARA) isimli iki çocuğu olmuştur.⁸ Perets'de Hetsomun, Hetsom da Ram'ın⁹, Ram da, Amminadab'ın, Amminadab Nahşo'nun, Nahşon da Salmon'un, Salmon eşi Rahab'dan doğan Boaz'ın babası olmuştur. Boaz eşi Ruth'dan doğan Obed'in, Obed Yesse'nin, Yesse ise kral Davud'un babası olmuştur¹⁰.

Davud, Süleyman'ın babası olmuştur. Süleyman ise Rehoboam'ın, Rehoboam Abiya'nın, Abiya Asan'ın; Asa Yehoşafat'ın; Yehoşafat Yoram'ın¹¹, Yoram Uzziya'nın; Uzziya Yotam'ın; Yotam Ahaz'ın; Ahaz Hizkiya'nın, Hizkiya Manesse'nin, Manesse Amon'un; Amon Yoşiya'nın¹², Yoşiya Babil sürgünü sırasında doğan Yehonya'nın; Yehonya Babil sürgününden sonra doğan Yekonya ve kardeşlerinin babası idi¹³. Yekonya Şealtiel'in babasıydı. Zerubbabel ise Abiya Elyakim'in babasıydı. Elyakim de Mattan'ın babasıydı. Elyakim Azor'un babası olmuştur¹⁴. Azor Sadok'un; Sadok Ahim'in; Ahim Eliud'un babasıydı. Eliud Eleazar'ın babasıydı. Eleazar Mattan Yakub'un babasıydı. Yakub, Meryem'in kocası Yusuf'un babası olup Meryem'den de Mesih doğmuştur¹⁵.

Matta İnciline göre Hız. İbrahim'den Hız. Davud'a kadar on dört nesil geçmiştir. Hız. Davud'dan Babil'e sürgününe kadar da on dört nesil geçmiştir. Babil sürgününden Mesih'in doğumuna kadar da on dört nesil geçmiştir¹⁶. Böylece İsa'nın doğumuna kadar Yahudi tarihinde kırk iki nesil geçtiği bildirilmektedir. Çünkü Hız. İsa'nın "**Mesih olarak kabul edilebilmesi**" için Yahudi-Hıristiyan kültürüne göre Davud nesline bağlanması gerekmektedir.

2. Hız. İsa'nın Kadın Şecereleri

Hız. İsa'nın kırk iki nesil içindeki kadın şeceresi olarak beş kadın dikkat çekmektedir. Bu beş kadın şunlardır: a) Tamar, b) Rahab, c) Ruth, d) Urîya'nın Karısı Bet-Şeba, e) Meryem.

a) Tamar

⁷ Matta, 1/1-17, Luka, 3/23-38

⁸ Matta, 1-2-3

⁹ Matta, 1/3

¹⁰ Matta, 1/4-4

¹¹ Matta, 1/7-9

¹² Matta, 1/10

¹³ Matta, 1/12

¹⁴ Matta, 1/43

¹⁵ Matta, 1/12-16

¹⁶ Matta, 1/17; Not: İsa'nın şeceresi için ayrıca bak: Luka, 3/23-28.

Yakub'un oğlu Yahuda, Adullamlı Hira adında bir adamın yanına inmişti. Orada Kenanlı bir adam olan Şua'nın kızını görmüştü. O kızla yattı ve ondan Er, Onan, Şela isimli üç oğlu oldu. Yahuda ilk oğlu Er için bir karı aldı ve onun adı Tamar'dı. Er kötü birisiydi ve Rab onu öldürmüştü. Yahuda ikinci oğlu Onama, kardeşinin karısının yanına girmesini, kayın biraderlik vazifesini yapmasını ve kardeşine zürriyet vermesini söylemiştir.

Onan, bu zürriyetin kendisinin olmayacağını bildiği için, kardeşinin karısının yanına girdiğinde kardeşine zürriyet vermesini diye spermlerini yere döküyordu. Bu Rabbin gözünde kötü oldu ve Rab onu da öldürdü. Bunun üzerine Yahuda, Tamar'a küçük oğlu Şela büyüyünceye kadar babasının evine gitmesini ve orada dul olarak kalmasını istedi ve Tamar, babasının evine gitti. Bu arada Yahuda'nın karısı ölmüştü. Yahuda dostu Hira ile Timnat'a gelmişti. Bunu Tamar duymuştu. Tamar, üzerinden dulluk elbisesini çıkararak peçesiyle örtünmüş ve Timnat yolu üzerinde olan Enaim kapısında sarınıp oturmuştu. Çünkü Şela'nın büyüdüğünü ve ona karı olarak Yahuda'nın almadığını görmüştü. Bu arada Yahuda onu gördü ve kötü kadın sandı. Çünkü yüzü kapalı idi. Onun kendi gelini olduğunu bilmeden onunla yatmıştı. Bunun karşılığında bir oğlak vermeyi vaat etmişti. Oğlağı verinceye kadar Mehir olarak mührünü ve kaytanını ve değneğini vermişti. Tamar, Yahuda'dan gebe kalmıştı. Tamar daha sonra dul elbisesini tekrar giydi. Yahuda mührünü almak için kadını aradı. Ancak böyle kötü bir kadının burada olmadığı cevabını aldı. Yahuda, ben sözümde durdum oğlağı işte getirdim, dedi.

Aradan üç ay geçtikten sonra Yahuda'ya gelini Tamar'ın, ihanet etmiş olduğu bildirildi. Yahuda onun bulunup yakılmasını istedi. Ancak Tamar, mührü, kaytanı ve değneği göstererek ben bunların sahibinden gebe kaldım diyerek, onları kayın babası Yahuda'ya göndermişti.

İşte Tamar'ın bu hamilelikten Perets ve Zerah adlı ikiz çocuğu dünyaya gelmiştir¹⁷.

b) Rahab

Hız. Musa'nın ölümünden sonra, Nuh oğlu Yeşua İsrail kavminin başına geçmişti¹⁸. Yeşu, iki adamını casus olarak Eriha'ya göndermişti. Eriha'da Rahab isminde bir fahişenin evinde iki casus kalmıştı. Eriha Kralına İsrailoğullarından iki casusun Eriha'ya geldikleri haberi verilmişti. Kral, Rahab'a, evine gelen adamları çıkar. Çünkü onlar, bütün diyarı araştırmak için gelmişler, dedi. Ancak Rahab onları gizledi. Rahab, o adamların geldiklerini, nereden olduklarını bilmediğini ve o adamların karanlıkta çıktıklarını nereye gittiklerini de bilmiyorum, dedi. Onları kovalayın çünkü onlara yetişirsiniz diye de ilave

¹⁷ Tekvin, 38/1-30

¹⁸ Yeşu, 1/1-2

etti. Fakat kadın onları dama saklamıştı ve üzerlerini de keten sapsarı ile örtmüştü. Onları arayanlar gidince kapıyı kapatmıştı.

Kadın, casusların yanına girip, onlara şöyle dedi; bilmiyorum Rab bu ülkeyi size vermiştir ve dehşetiniz üzerimize düşmüştür. Şimdi rica ediyorum. Rabbin hakkı için bana ant edin, mademki size iyi davrandım, siz de babamın evine ilişkin iyi davranacağınıza işaret verin. Babamı, anamı ve kardeşlerimi ve onlara ait olanların hepsini sağ bırakacaksınız ve canlarımızı ölümden kurtaracaksınız. Adamlar, ona dediler: Eğer bu işimizi açığa çıkarmazsanız, sizin yerinize bizim canımız feda olsun. Rab bize bu diyarı verdiği zaman sana iyilik edip sözümüzü tutacağız ve sadakatle davranacağız.

O zaman onları ipe pencereden indirdi. Çünkü evi şehir duvarında idi. Onlara, dağa inin, yoksa size yetişirler, orada üç gün saklanın, sonra yolunuza giderseniz, dedi. İşte bu diyara girdiğimizde şu kırmızı ipliği bizi indirdiğin pencereye bağlayacaksın ve bütün ev halkını kendi yanna toplayacaksın. Seninle beraber evde olanlara dokunulmayacaktır. Ancak işimizi açığa çıkarırsan, o zaman bize ettirdiğin yeminden suçsuz oluruz. Kadın şöyle dedi; sözleriniz nasılsa öyle olsun. Onlar gidince kadın kırmızı ipliği pencereye bağladı¹⁹.

Yeşu, Eriha'ya girdi ve şehri aldı. Yeşu şöyle dedi: Şehir ve onda olanın hepsi Rabbe tahsis edilecek, yalnız fahişe Rahab ve kendisi ile beraber evde olanların hepsi yaşayacak, çünkü gönderdiğimiz elçileri sakladı²⁰. Şehirde kimi buldularsa kılıçtan geçirdiler²¹. Yeşu, fahişe Rahab'ı, babasının ev halkını ve kendisine ait olanların hepsini sağ bıraktı. Kadın İsrail ortasında oturdu²².

Rahab'a kadar gelen ve Yahuda'ya bağlanan İsrail soyu ise şöyle idi: Yahuda, Tamar'dan doğan Perets'in ve Zerah'ın babasıydı. Perets, Hestron'un; Hestron, Ram'ın; Ram Amminadab'ın; Amminadab Nahson'un; Nahson Salmon'un babasıydı. Salmon Rabab'dan doğan Boaz'ın; Boaz, Ruth'dan doğan Obed'in; Obed Yesle'nin babasıydı. Yelse, kral Davud'un babasıydı²³.

c) Ruth

Yahuda'nın soyunu daha sonraki nesle bağlayan Ruth'un hikâyesi ise şöyledir: İsrail halkına Hâkimlerin hükmettikleri günlerde kıtlık olmuş ve Yahuda'dan Elimelek isminde bir adam karısı Naomi ve Mahlon ve Kilyon isimli iki oğlu ile Maob diyarına gelmişlerdi. Burada Elimelek ölmüştü. Karısı Naomi, iki oğlu kalmıştı. Mahlon ve Kilyon, Maob kadınlarından kendilerine karılar almışlardı. Kadınlardan birinin adı Orpa, diğerinin adı da Ruth idi. Maob diyarında on yıl kadar kalmışlardı. Sonra iki oğlu da ölmüştü. Kadınlar dul

¹⁹ Yeşu, 2/1-21

²⁰ Yeşu, 6/17

²¹ Yeşu, 6/21

²² Yeşu, 6/26

²³ Matta, 1/3-6

kalmıştı. Naomi, Yahuda'ya dönmeye karar vermişti. Naomi, iki gelinine babalarının evine gitmelerini söylemişti. Orpa, sözü dinledi ve babasının evine gitti. Ruth ise, **“Seni bırakıp da döneyim diye beni zorlama. Çünkü sen nereye gidersen, oraya gideceğim ve nerede kalırsan orada kalacağım, senin kavmin benim kavmim ve senin Allah'ın benim Allah'ım olacak, nerede ölürsen, orada gömüleceğim”**²⁴.

Bunun üzerine her ikisi de Beyt-leheim'e gelmişlerdi. Elimelek'in aşiretinden zengin bir adam vardı. Bu adam, Naomi'nin kocasının akrabasıydı. Adı Boaz'dı. Boaz'ın tarlaları vardı. Ruth, tarlaya giderek arkada dökülen başakları toplamaya başlamıştı. Boaz, bu genç kadının kim olduğunu sordu. Naomi ile gelen bir kadındır dediler. Başak toplamak için Boaz, Ruth'a izin vermişti. Ruth buna çok sevindi. Boaz Ruth'a şöyle dedi: **“Kocanın ölümünden sonra kaynanana söylediğini biliyorum. Babanı, ananı ve doğduğun diyarı bıraktın ve bilmediğin bir diyara geldin”**²⁵.

Yemek vaktinde de Ruth'u da yemeğe davet etti ve Ruth'un karnını doyurdu. Boaz, Ruth'un başak toplaması için başaklardan bırakmalarını orakçılara tembih etmişti. Ruth, akşama kadar başak toplamıştı, onları dövdü ve kaynanasının evine getirdi. Bugün çalıştığı adamın isminin Boaz olduğunu söyledi. Naomi de, Boaz'ın akrabası olduğunu söylemişti. Naomi, Boaz'ın akrabası olduğunu, onun kızları ile birlikte tarlada kalmasını da söylemişti²⁶.

Ruth'un kayınvalidesi Naomi, Ruth'u evlendirmek istiyordu ve Boaz'la evlenmesi için kızı göstermişti. Boaz, akrabalık vazifesini yapmak üzere, Naomi'nin daha yakın akrabaları olduğunu, onların akrabalık vazifesini yapmaları gerektiğini, onlar yapmazsa, kendisinin akrabalık vazifesini yapacağını bildirmişti. Ruth'un yakın akrabalarını çağırmişti. Onlara şöyle demişti: Maob diyarından dönen Naomi tarla hissesini satıyor. Naomi'nin Elimelek'ten kalan tarla hissesini satacağını ve onu almalarını söyledi: “Bunu ya siz satın alırsınız, almazsanız ben alırım” dedi. Hatta şunu da ilave etti: “Tarlayı Naomi'nin elinden satın aldığımız günde, ölünün adını miras üzerinde durdurmak için ölenin karısı Moablı Ruth'tan satın almalısınız.” Ruth'un akrabaları, yakın akrabalık vazifemizi yapamayız. Boaz'la bunu sen yap dediler.

Bunun üzerine Boaz, kavmin ihtiyarlarına şöyle dedi: Elimelekin, Kilyon ile Mahlon'un bütün mülkünü Naomi'den aldığımıza siz şahitsiniz. Kardeşlerinin arasından ve yaşadığı kentten ve kent kapısından adı kesilmesin diye ölenin adını mirası üzerinde durdurmak için Mahlon'un karısı Moablı Ruth'u da kendime kadın olarak satın aldım. Bugün siz şahitsiniz. Şahitler, **“Senin evin,**

²⁴ Rut, 1/1-17

²⁵ Rut, 2/1-11

²⁶ Rut, 2/14-22

bu genç kadından Rabbin sana vereceği zürriyetle, Tamar'ın, Yahuda'ya doğurduğu Perets'in evi gibi olsun" dediler²⁷.

Boaz, Ruth'u aldı ve Ruth, onun karısı oldu. Gebe kaldı ve bir oğlu oldu. Onun adını Obed koydular. Bu Davud'un babası olan Yesse'nin babasıdır. Bu durumda Perets'in nesilleri şunlardır; Perets, Hestron'un babası oldu. Hestron, Ram'ın babası oldu ve Ram, Amminadab'ın babası oldu. Amminadab, Nahşon'un babası oldu. Nahşon, Salmon'un babası oldu. Salmon, Boaz'ın babası oldu. Boaz, Obed'in; Obed, Yesse'nin babası oldu. Yesse Davud'un babası oldu²⁸.

d) Urie'nin Karısı Bet-Şeba

Hz. İsa'nın Hz. Davud'a dayanan nesebinde Uriya'nın karısı Bet-Şeba'nın da önemi oldukça büyüktür.

Hz. Davud, komutanı Uriye, savaşta ölünce o'nun karısını eş olarak aldı. Bet-Şeba'dan iki oğlu olmuştu. Davud'un, Bet-Şeba'dan doğan ikinci oğlu doğdu ve adını Süleyman koydu²⁹.

Daha sonra, Süleyman Rehoboam'ın, Rehoboam Abia'nın; Abia Asa'nın babası oldu. Asa Yehosafat'ın; Yehosafat Yoram'ın; Yoram, Vazias'ın babası oldu. Vazias Yotam'ın, Yotam Ahaz'ın, Ahaz Hızkiya'nın babası oldu. Hızkiya, Manasse'nin; Manasse Amon'un; Amon, Yosiyâ'nın babası oldu. Yosiyâ Yekonya ve kardeşlerinin babası oldu. Yekonya, Şealtiel'in; Şealtiel, Zerubbabel'in; Zerubbabel Abiad'ın; Abiad Elyakim'in; Elyakim, Azor'un; Azor, Sadok'un; Sadok Ahim'in; Ahim Ehud'un; Ehud Elezar'ın; Elezar Mattan'ın; Mattan Yakub'un, Yakub, Meryem'in kocası, Yusuf'un babasıydı. Meryem'den İsa doğdu³⁰. Bu sırada Babil sürgünü meydana gelmişti³¹.

e) Hz. Meryem

Hz. Davud'dan Hz. İsa'nın doğumuna kadar yirmi sekiz neslin geçtiği görülmektedir. Hz. İsa'nın doğumu Luka İncili'nde şöyle anlatılmaktadır: Zekeriya'nın karısının hamileliğinin altıncı ayında, Galile'de Nasıra denilen şehirde Davud'un evinden Yusuf adındaki adama nişanlı olan bir kıza Cebrail gönderilmişti. Kızın adı Meryem'di. Melek O'nun yanına girip dedi: **"Selam! Ey kayra bulan kız. Rab seninledir. Meryem şaşırmişti. Bu nasıl selamdır, diye düşündü. Melek O'na, "Korkma Meryem! Çünkü Allah önünde inayet buldun. İşte gebe kalıp bir oğlan doğuracaksın ve adını da İsa koyacaksın"**³².

²⁷ Rut, 4/1-12

²⁸ Rut, 4/13-22

²⁹ 2. Samuel, 12/15-24

³⁰ I ve II. Krallar

³¹ Matta, 1/7-15

³² Luka, 1/26-31

O, büyük, olacak. O'na Yüce Allah'ın oğlu denecek Rab Allah O'na babası Davud'un tahtını verecek, Yakub'un evi üzerinde ebediyen saltanat sürecek ve O'nun melekûtuna hiç son olmayacaktır. Meryem meleğe "Bu nasıl olacak? Çünkü ben er bilmem" dedi. Melek O'na: "Ruhul-Kudüs senin üzerine gelecek, Yüce Allah'ın kudreti üstüne gölge salacak, bunun içinde doğacak olan mukaddese Allah'ın Oğlu denecektir. Meryem de şöyle dedi: " Rabbin kulu! bana dediğin gibi olsun" ve melek ayrıldı³³.

O günlerde Meryem, Zekeriyya'nın evine gelmişti. Teyzesi Elizabet'e selam verdi. Elizabet Meryem'e şöyle dedi: "**Sen kadınlar arasında mübareksin. Karnının semeresi de mübarektir. İman eden kadına ne mutlu! Çünkü Rab tarafından kendisine söylenen şeyler tamam olacaktır**"³⁴. Meryem, Elizabet'in yanında üç ay kaldıktan sonra nişanlısının evine dönmüştü.

O günlerde nüfus sayımı yapılacaktı. Bunun için herkes kendi şehrine gidecekti. Meryem'in nişanlısı Yusuf da Davud evinden ve onun soyundan bulunduğu için Galile'deki Nasıra şehriden Yahudiye'deki Davud'un şehri olan Beytlehem'e, nişanlısı Meryem ile gelmişti. Meryem gebe idi ve doğurdu. Onu bir yemliğe yatırdı. Çünkü handa onlara yer yoktu³⁵.

Sonuç

Görüldüğü gibi, Hz. İsa, Hz. Meryem'den babasız doğmuş olmasına rağmen, İncillerde, Hz. Davud'a kadar ulaşan insani bir nesep zinciri dikkat çekmektedir. Çünkü Mesih olacak bir insanın, Hz. Davud'a bağlanması, Yahudi-Hıristiyan geleneğine göre, Mesihliğin şartı olarak gösterilmektedir. Bunun için Matta İncili'nde, Hz. İsa'nın Hz. Davud'a kadar varan bir nesep zincirinin olduğunu görmekteyiz³⁶.

İncillerde Hz. İsa'nın hem erkek, hem de kadın şecereleri belirtilmiştir. Hatta özellikle Hz. Meryem'e kadar uzanan bu kadın şecerelerinden birisinin (Tamar) ilâhi ahlak kurallarının dışında kayınpederinden hamile kaldığı dikkat çekmektedir. İlâhi bir hikmet gereği babasız doğan İsa'yı, Hz. Meryem'in evlendiği marangoz Yusuf'un şeceresine bağlama gayreti, O'nun Mesihliğinin ispatı uğruna bir Hıristiyan gayretkeşliğinin sonucu olduğu da dikkatlerden kaçmamaktadır.

451 Kadıköy Konsilinde kabul edilen İsa'nın iki şahsiyetten teşekkül ettiği inancı, Hıristiyan ilâhiyatının temel esası olarak kabul edilmiştir. Buna göre İsa'da ayrı ve birleşmemiş olan iki şahsiyet vardır. Bunun içindir ki, İsa'nın ulûhiyet şahsının insani şahsiyetini yuttuğu ve İsa'nın tek şahsiyetten ibaret olduğunu söyleyen Monofizit Hıristiyan temayülleri, Kadıköy Konsilinde aforoz

³³ Luka, 1/32-38

³⁴ Luka, 1/39-45

³⁵ Luka, 2/1-7

³⁶ Matta, 1/17

edilmişlerdir. İsa'nın iki şahsiyetli olması, genel Hıristiyan ilahiyatının temel inancı olarak kalmıştır. İsa'da olan bu ilâhi ve insani şahsiyetin ayrı olarak mevcut olduğu, hem 431 Efes Konsilinde hem de 451 Kadıköy Konsilinde karara bağlanmış ve aksini düşünen Hıristiyan mezhepleri aforoz edilmişlerdir³⁷.

Ancak Hz. İsa'da iki ayrı şahsiyeti kabul eden Hıristiyan Teolojisi, İsa'nın şeceresi konusundaki Paradoksu, İsa'nın Mesihliğini kabul edebilmek için İsa'ya, Davuda kadar ulaşan bir nesep zincirini uydurmak zorunda kaldığı görülmektedir. İsa'nın ulûhiyet şahsiyetinin ise, şöyle oluştuğunu İncillerden öğrenmekteyiz: **Melek, Meryeme: "Ruhu'l-Kudüs senin üzerine gelecek, Yüce Allah'ın kudreti üstüne gölge salacak, bunun için de doğacak olan mukaddese Allah'ın Oğlu denecektir. Meryem de şöyle dedi: "İşte Rabbin kulu bana dediğin gibi olsun" ve melek ayrıldı³⁸.**

Bu durumda İsa'nın ulûhiyet şeceresini Allah'a bağlayan Hıristiyan ilahiyatı, bir yandan İsa'yı Allah'ın oğlu olarak kabul ederken; diğer yandan İsa'nın insani şahsiyetinin şeceresini, Davud'a kadar çıkararak gerçek bir çıkmazın içinde olduğunu açık şekilde göstermektedir. Bu paradoks, Hıristiyanlığın kolayca içinden çıkamayacağı bir problem olarak görülmektedir. Çünkü bir insanı, aynı anda insan ve Allah olarak kabul etmek hem epistemolojik olarak hem de lojik olarak mümkün görülmemektedir.

Kaynaklar

Kitab-ı Mukaddes, İst. 1958.

F. COYRÉ, 1927, *Precis de Patrologie*, Paris.

WELTER, G., 1950, *Histoire des Sectes Chrétiennes*, Paris.

PROTİN, S., *La Marialagie Augustinienne*, Dans, *Rev. Aug.*, t.I

Actes du Concile Vatican II, 1966, *Textes integreaux*, Paris.

MARTIN, J., 1907-1908, *Saint Epiphane dans Annales de Philosophie Chrétienne*, Paris.

VOUAUX, L., 1922; *Les Actes de Pierre*, Paris.

DVORNİK, F., *Konsiller Tarihi 1990*, Türkçe Çev. M. Aydın, Ankara.

AYDIN, M., 2011, *Din Fenomeni*, Konya.

AYDIN, M., 2005, *Ansiklopedik Dinler Sözlüğü*, Konya.

AYDIN, M., 1998, *Müslümanların Hıristiyanlığa Yazdığı Reddiyeler ve Tartışma Konuları*, Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara.

³⁷ Mehmet Aydın, İznik ve Efes Konsilleri Doğrultusunda Hıristiyanlıkta Hz. Meryem Kültünün Gelişimi, *Türk-İslam Medeniyeti, Akademik Araştırmalar Dergisi*, Konya, 2015/422, Sayı: 20, s. 10.

³⁸ Luka, 1/32-38